

Svenska Jägareförbundet

Landsbygds- och
infrastruktur
departementet
103 33 STOCKHOLM

2025-07-01

Via e-post:

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.fjr@regeringskansliet.se

Remissvar LI2025/00742

Delbetänkandet Vissa förändringar i jaktlagstiftningen (SOU 2025:32)

Svenska jägareförbundet ("förbundet") har följande synpunkter.

4.2 Kriterier för skyddsjakt på klövvilt och vissa andra arter

Förbundet avstyrker förslaget.

Förbundet anser att förslaget i för hög grad fokuserar på att begränsa skada utan hänsyn tagen till den resurs viltet utgör för många. Eftersom viltet är rörligt och i de allra flesta fall delas mellan olika fastigheter och jakträttshavare innebär förslaget en glidning mot tolkningsföreträde för den som vill ha minst vilt. Förslaget tycks primärt ta sikte på klövviltet. Detta är även den kategori av vilt vilket ur ett resursperspektiv betingar såväl det högsta monetära värdet samt genererar i särklass mest kötråvara. Perspektivet av de negativa effekterna detta förslag kan få för omkringliggande fastigheters viltförvaltning och näringsverksamhet saknas. Förbundet anser att definitionen av vad som anses vara en skada måste tydliggöras samt även att detta ska dokumenteras och bifogas en ansökan om skyddsjakt. Förslaget präglas av ensidighet och godtycklighet vilket potentiellt skulle vara mycket negativt för viltförvaltningen. Förbundet anser att skyddsjakt är ett verktyg att nyttja i vissa situationer men bedömer utredarens förslag som oacceptabelt och alltför långtgående med stora negativa konsekvenser för samverkan och andra intressenters verksamheter och näringar.

4.3.2 Bilaga 5 till jaktförordningen om förbjudna jaktmedel och metoder

Förbundet avstyrker förslaget och föreslår istället att hela bilaga 5 utmönstras.

Den svenska lagstiftningen utgår från principen att det som inte är uttryckligen tillåtet är förbjudet - se 3 § jaktlagen. Detta innebär att en reglering som uttryckligen anger vad som är förbjudet blir onödig och direkt missvisande eftersom man kan tolka den motsatsvis. Således är det inte tillåtet att göra det som förbjuds i Bilaga 5 redan eftersom det inte någonstans står att det är tillåtet.

Förbundet anser därför att Bilaga 5 bör utmönstras av principiella skäl eftersom det annars strider mot den grundläggande systematiken i lagen. Nuvarande ordning leder till tolkningsproblem och rättsosäkerhet.

Den invändning som utredaren anger mot en sådan ordning som förbundet förordar om att det skulle krävas ur EU-rättsligt perspektiv för att implementeringen ska gälla delar inte förbundet. EU-direktiv behöver inte alls införlivas ordagrant och uttryckligt - tvärtom är det tydligt att det är endast effekten av ett direktiv som är relevant. Varje medlemsstat måste beakta sitt eget rättssystem vid införlivandet och det är förbundets bestämda uppfattning att en sådan ordning är acceptabel ur EU-rättslig synpunkt.

Utredarens invändning mot en sådan ordning om att införlivningen endast bör ske genom lag och förordning kan enkelt hanteras genom att delegationsparagrafen vad gäller jaktmedel i jaktförordningen till Naturvårdsverket kan justeras så att beslut av Naturvårdsverket inte får strida mot aktuella EU-direktiv.

4.4 Förvaltningsmärkning av varg

Förbundet tillstyrker förslaget om att det införs ett bemyndigande i jaktlagen för regeringen att meddela föreskrifter om infångande för förvaltningsmärkning av vilt.

Förbundet vill påpeka att de strikta juridiska bedömningarna som ligger till grund för förslaget inom kort kommer att förändras i och med att vargens skyddsstatus ändras från strikt skyddad till skyddad inom EU. Förbundet anser dock att det är nödvändigt att det i lagstiftningen anges att sådana förvaltningsåtgärder är möjliga.

4.5 Att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl

Förbundet tillstyrker förslaget att möjliggöra för den som är jakträttshavare att söka efter, spåra och förfölja vilt som lider eller av andra orsaker bör avlivas av djurskyddsskäl.

Förbundet tillstyrker förslaget att möjliggöra för Länsstyrelsen besluta om skyddsjakt efter vissa arter av djurskyddsskäl.

Förbundet anser dock att det bör klargöras hur man ska agera i en situation då exempelvis en av Polismyndigheten utsedd eftersöksjägare bedriver ett eftersök av trafikskadat vilt. Det skulle kunna uppstå en situation då olika personer har rätt att söka efter samma djur vilket skulle kunna leda till en "kollision". Förutom att sökandet av djuret försvåras om olika personer söker i samma spår kan det leda till säkerhetsrisker.

4.6 Anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat

Förbundet tillstyrker förslaget delvis.

Förbundet delar i viss mån utredarens slutsatser om behovet av utökad rapporteringsplikt för vissa arter. Förbundet anser dock att det på ett än tydligare sätt i förslaget uppdrag till Naturvårdsverket bör tydliggöras i direktiven att det måste vara enkelt för den enskilde att rapportera samt att uppgifterna som begärs in inte är mer detaljerade än vad som kan uttolkas vara minimikravet utifrån omnämnda EU-direktiv. Förbundet anser dock andra punkten i "rutan" alltför långtgående. De delar som avser "förfölja för att avliva" och "försökt avliva" är förutom att vara en överimplementering i viss mån samma sak. Förbundet föreslår därför att punkten 2 i "rutan" stryks och den del som avser vilt som har avlivats lyfts in under punkten 1. Detta skulle då skapa en större tydlighet då det avser vilt som avlivats eller skadats. Att varje jaktförsök ska kunna rapporteras är oproportionerligt.

4.7 Listan över statens vilt

Förbundet tillstyrker utredarens förslag rörande att artgrupperna myskoxe, älg och hjort stryks. Förbundet anser dock att då listan nu väl ses över så bör flera mycket vanliga arter strykas eller hanteras inom ett förenklat förfarande för att minska administrationen kring systemet. Förbundet anser att Naturvårdsverket bör få ett förnyat uppdrag att se över om fler arter kan tas bort från listan, såsom brun glada, brun kärrhök och tornfalk som numera är vanligt förekommande.

5 kap ang. Flerartsförvaltning av klövvilt - försöksverksamhet

5.1 Avgränsningar och utgångspunkter

Förbundet anser att vitsvanshjort inte ska omfattas. Vitsvanshjort förekommer inte i reproducerande stammar i landet och bör strykas ur resonemanget om att de lokalt kan orsaka skador. Nuvarande skrivning riskerar vilseleda läsaren om artens utbredning och förekomst.

5.2.1 Förslag från myndigheter som gäller flerartsförvaltning

Förbundet anser att redogörelsen stämmer i sak men saknar vissa delar. En stor brist är en beskrivande del av vilka förändringar som skett under det i viltsammanhang relativt långa tidsperspektivet mellan ref 2, 3 och 4. Dessutom innebär detta ett icke siffer- eller tidssatt cirkelresonemang vilket inte tar hänsyn till faktiska förändringar. Ett konkret exempel på detta är meningen från ref 3 där regeringen delar Skogsstyrelsens bild om att “//tydligt och i närtid minska...//”. Skogsstyrelsens siffror är, förutom att vara starkt kritiserade, publicerade 2019 och utgår från ännu äldre data. Samma mening refereras till i ref 4 från 2023 och återkommer nu i denna text. Under samma period har framförallt älgstammen kraftigt reducerats, dvs den efterfrågade åtgärden har genomförts. Det blir därmed problematiskt med den typ av resonemang såväl denna som tidigare utredningar för om inte en analys av faktisk förändring genomförs parallellt med hänvisning till tidigare ställningstaganden.

Förbundet anser även att utredaren genomgående i sin beskrivning fokuserar på flerartsförvaltning utifrån perspektivet begränsning av skada. Balansen mot viltet som resurs och dess biologiska förutsättningar saknas till stor del. Då drivkraften för engagemanget från jägarkåren i hög grad baseras på detta perspektiv är detta beklagligt.

5.2.3 Termer inom viltförvaltning

I texten refereras till begreppen “målstyrd förvaltning” och “avskjutningsmål” med ansatsen att dessa skulle vara sammanflätade. Dock anser förbundet inte avskjutningsmål vara ett mål i sig utan en konsekvens av populationsmål i förhållande till en rad faktorer såsom utgångsläget avseende täthet, reproduktion och könssammansättning. Förbundet anser att det på ett tydligare sätt bör framgå att avskjutning är ett medel för att nå mål i förvaltningen.

5.4 Vad kan ingå i en försöksverksamhet med flerartsförvaltning av klövvilt?

Förbundet anser att fjärde punkten "rutan" som avhandlar Länsstyrelsens roll bör omfatta intressenternas organisationers medverkan. Självklart kan detta inte ske med tvång men intresseorganisationerna är i detta fall avgörande för att skapa förtroende och legitimitet. Detta kan formuleras som att Länsstyrelsen ska verka för inkludering och samarbete med intressenternas organisationer för att ge stöd.

Vad gäller sista punkten "rutan" önskar förbundet ett förtydligande om att flerartsförvaltningen även långsiktigt ska vara frivillig. Naturvårdsverkets föreslagna uppdrag i detta fall bör formuleras om till //förslag till regeringen *på eventuella behov av författningsändringar*// . Förbundet tolkar nuvarande skrivning som att försöken ska vara frivilliga men det långsiktiga målet är reglering. Vi vänder oss starkt mot en sådan ansats då det vare sig finns stöd för den eller skapar ett incitament för att delta frivilligt i en försöksverksamhet.

5.4.3 Länsstyrelsen och Naturvårdsverket kan stödja och följa upp försöksverksamheten

Förbundet önskar att det tydliggörs att Naturvårdsverket *vid behov kan* lämna förslag till författningsändringar. Det är ju inte fastställt att sådana krävs vid en frivillig flerartsförvaltning. Som anges under avsnitt 5.5 så behövs inget ytterligare stöd i rättsordning för en försöksverksamhet. Rimligtvis behövs då heller inga förändringar för att skala upp detta försök enligt samma principer baserade på frivillighet. Vidare är just frivilligheten ett absolut krav från förbundet för att vi ska tillstyrka detta förslag.

5.5 Det krävs inget ytterligare stöd i rättsordningen för en försöksverksamhet med flerartsförvaltning.

5.5.3 Länsstyrelsernas stöd till och uppföljning av en försöksverksamhet

Förbundet motsätter sig som tidigare angetts en reglerad flerartsförvaltning. Sista meningen i detta avsnitt kan tolkas som ett steg mot formalisering och reglering. Ett bättre alternativ vore att justera Länsstyrelsens myndighetsinstruktion med ett mer heltäckande ansvar för stöd i viltförvaltningen vilket skulle inkludera dessa aktiviteter.

5.5.4 Naturvårdsverkets stöd till och uppföljning av en försöksverksamhet.

Förbundet reagerar återigen på ordvalen vilka signalerar en framtida reglerad flerartsförvaltning vilket vi starkt motsätter oss. Istället bör inriktningen som nu formuleras //en permanent flerartsförvaltning// omformuleras till //stöd till en frivillig långsiktig flerartsförvaltning//. Avseende viltvårdsfonden som finansieringsgrund så tillstyrker förbundet detta inom ramen för en begränsad försöksverksamhet. Dock

avstyrker förbundet starkt att fondens medel ska bekosta myndigheters administration kring jaktliga frågor vilka likt annan statlig förvaltning bör bekostas via offentliga medel.

6 kap ang. Flerartsförvaltning av klövvilt - finansiering

6.4.4 Är områdesavgiften en skatt eller betungande avgift?

Ett perspektiv som saknas i resonemanget är ansvaret enligt § 4 jaktlagen. Då markägare och jakträttshavare har ett ansvar att "*- främja en med hänsyn till allmänna och enskilda intressen lämplig utveckling av viltstammarna.*" så torde denna förpliktelse tala för att älgen ska förvaltas. Även om paragrafen saknar koppling till straffansvar så pekar den tydligt på ansvaret att reglera viltstammarna. Genom detta ansvar förstärks bilden av att områdesavgiften inte är att betrakta som en frivillig avgift utan snarare bär karaktären av en skatt.

6.5.2 Områdesavgift

Förbundet delar utredarens slutsatser om att områdesavgift är olämpligt. Som tidigare anförts anser förbundet generellt att en ökad formalisering med medföljande kostnader kopplat till flerartsförvaltning är oönskat.

6.5.3 Fällavgift på alla klövviltsarter i en flerartsförvaltning

Förbundet delar utredarens slutsatser om att fällavgift på fler klövviltsarter är olämpligt. Som tidigare anförts anser förbundet generellt att en ökad formalisering med medföljande kostnader kopplat till flerartsförvaltning är oönskat.

6.5.4 Höjd viltvårdsavgift samt avskaffad fällavgift och älgvårdsfond

Förbundet avstyrker utredaren förslag om att låta viltvårdsavgiften ersätta fällavgifter.

Förbundet är fullt medvetet om utredningsdirektiven och ramarna vilka förutsätter att systemet ska vara självfinansierat. I kapitlet förs dock flera resonemang om förvaltningens allmänintresse vilket talar för en skattefinansierad administration. Rörande ökad formalisering och kostnader kopplat till flerartsförvaltning är förbundet dock mycket kritiskt. Avseende finansiering av älgförvaltningen anser förbundet att Länsstyrelsernas administration ska bekostas via anslagen medan fällavgifterna och älgvårdsfonderna bör kvarstå. Fällavgifterna ska vara låga men medel som genereras ska gå till de andra syften vilka anges i jaktförordningens 52 d § tredje punkten. Intäkterna ska således öronmärkas till förvaltningsnära frågor som direkt gynnar dem som betalar.

7 kap ang. Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon

Förbundet tillstyrker och välkomnar förslaget att jakt på allmänt vatten kan ske efter anmälan till Naturvårdsverket. Förbundet anser att jakt på allmänt vatten är en outnyttjad resurs som bör få komma fler tillgodo.

Förbundet tillstyrker förslaget att tillåta jakt i svensk ekonomisk zon efter anmälan till Naturvårdsverket. Förbundet ser dock inte att denna jakt enbart bör begränsas till säl i den aktuella bestämmelsen. Vilka arter som får jagas och under vilka tider, anges på annat sätt i lagstiftningen. Bara för att just nu endast säl är aktuell, kan ju detta ändras i framtiden. Och då bör jaktbara arter även i den ekonomiska zonen hanteras på samma sätt som andra arter

8 kap ang. Jaktsabotage

Förbundet anser att hat och hot mot jägare är ett allvarligt problem som måste motverkas med kraftfulla medel. Utredningen lägger inte fram andra förslag annat än att brott som är kopplade till hat och hot mot jägare ska kunna följas rent statistiskt. Förbundet anser inte att detta är tillräckligt. Åtminstone bör en regel införas om att huruvida ett brott såsom skadegörelse eller hot skett i syfte att motverka jakt ska beaktas i straffvärdesbedömningen i skärpande riktning. Samhället måste göra en markering att illegal verksamhet i syfte att motverka legal verksamhet är förkastligt.

9 kap ang. Nya sekretessbestämmelser

Förbundet tillstyrker förslaget att införa sekretess för uppgifter om jägare vid vargjakt.

Förbundet anser dock att sekretessen bör gälla uppgifter om jägare i samband med all jakt på stora rovdjur som björn, lodjur och järv. Som utredaren anger så förekommer hot och hat även i dessa sammanhang. Om uppgifter om vargjägare blir sekretessbelagda torde dessutom aktivisterna välja att istället ge sig på andra rovdjursjägare eftersom de uppgifterna inte är sekretessbelagda och de inte längre kan få fram uppgifter om vargjägare. Av denna anledning är det nödvändigt att sekretessbelägga uppgifter även vad gäller jägare som jagar andra stora rovdjur.

Förbundet anser även att dessa uppgifter måste sekretessbeläggas inte bara hos länsstyrelserna och Naturvårdsverket, utan även hos andra myndigheter som hanterar sådana uppgifter, exempelvis SVA. I annat fall hittar ju aktivisterna uppgifterna där istället.

Förbundet anser vidare att och skaderekvisitet ska vara omvänt så sekretess presumeras, i vart fall för varg. Som utredaren anför så finns det ett stort behov av att sekretessbelägga dessa uppgifter. Enligt förbundets uppfattning så kan man ju i det

Svenska Jägareförbundet

närmste utgå från att vargjägare blir hotade på olika sätt. Således är det förbundets bestämda uppfattning att presumption ska gälla för sekretess och inte tvärtom. När det gäller jakt på övriga stora rovdjur kan möjligen en annan lösning övervägas i den delen.

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET

Peter Eriksson

Förbundsordförande

Carl-Johan Djurstedt Holm

Generalsekreterare